

fakt

İkincili tütün tüstüsünün təsiri, eləcə də səhiyyənin birbaşa və dolayı xərcləri şəklində ayrı-ayrı insanların, müəssisələrin və ümumilikdə cəmiyyətin iqtisadi xərcləri və məhsuldarlıq itkiləri ilə nəticələnir.

fakt

İkincili tütün tüstüsünün təsirinin təhlükəsiz səviyyəsi mövcud deyil.

Heç bir havalandırma, heç bir filtr, hətta birlikdə istifadə olunduqda belə qapalı yerlərdə tütün tüstünün təsirini təhlükəsiz səviyyəyə endirə bilməz.

YADDA SAXLAYIN!

**SİQARET ÇƏKMƏK
SAĞLAMLIQ ÜÇÜN
TƏHLÜKƏLİDİR!**

**SAĞLAMLIĞINIZ ÜÇÜN
TÜTÜN TÜSTÜSÜNDƏN
YALNIZ 100% AZAD OLAN
YERLƏR TƏHLÜKƏSİZ SAYILA
BİLƏR!**

**SİQARET
YOXSA
SAĞLAMLIQ**

**TÜTÜN VƏ İKİNCİLİ TÜTÜN TÜSTÜSÜNÜN
TƏSİRLƏRİ HAQQINDA**

Buklet "Azərbaycan gəndliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Programının həyata keçirilməsi üzrə Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Tədbirlər Planına uyğun olaraq İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış və çap edilmişdir.

10fakt

TÜTÜN VƏ İKİNCİLİ TÜTÜN TÜSTÜSÜNÜN TƏSİRLƏRİ HAQQINDA 10 FAKT

Tütün – dünya əhalisinin qarşısı alına bilinən əsas ölüm səbəblərindəndir. Sıqaret çəkənlərin əksəriyyəti bu vərdişdən imtina etmək arzusundadır. Onlar sıqaret çəkməni əsasən öz istəyi ilə yox, tütün məməlatlarında mövcud olan nikotindən yaranmış asılılıq səbəbindən edirlər. **İnsanın təmiz, tərkibində zəhərli maddələr olmayan hava ilə nəfəs almaq hüququ** tütün çəkənlərin ictimai yerlərdə sıqaret çəkmək və bununla da digər insanların sağlamlığını təhlükədə qoymaq hüququndan qat-qat üstündür.

İkincili (ətrafa yayılan) tütün tüstüsü ilə nəfəsalma sağlamlıq üçün təhlükəlidir. Qı insanlarda xərcəng, ürək-damar və digər ciddi xəstəliklərin inkişaf etməsinə gətirib çıxarıır.

Tütün tüstüsünün tərətdiyi ölümçül təhlükələrdən yeganə qorunma yolu kimi tütün tüstüsündən tam **AZAD** mühitin yaradılması **FAKLTLARA** əsaslanır.

fakt 1

Tütün dünyada böyüklerin hər on nəfərindən birinin ölməsinin səbəbkədir. Tütünün tərətdiyi xəstəliklər nəticəsində hər il təxminən 8 milyon insan vəfat edir.

fakt 5

Tütün məhsullarının yanması nəticəsində yaranan tüstü **İKİNCİLİ TÜTÜN TÜSTÜSÜ VƏ YA ƏTRAF MÜHİTDƏ TÜTÜN TÜSTÜSÜ** kimi tanınır. Qapalı şəraitdə tütün tüstüsü hər tərəfə yayılır və onun zərərli təsirine həm sıqaret çəkənlər, həm də çəkməyənlər məruz qalırlar. Bu adətən **PASSİV SIQARET-ÇƏKME** adlandırılır.

fakt 2

Tütün – ondan mütəmadi şəkildə istifadə edənlərin demək olar ki, yarısını öldürür.

fakt 6

İkincili tütün tüstüsü ilə nəfəs almaq sağlamlıq üçün **TƏHLÜKƏLİDİR!** Müəyyən olunmuşdur ki, **TÜTÜN TÜSTÜSÜNDƏ 7000-dən çox zərərli kimyəvi maddələr** vardır. Passiv sıqaretcəkmə bir çox ürək-damar və nəfəs yolları xəstəliklərinin yaranmasına səbəb olur və bu da sonda ölümle nəticələnə bilir.

fakt 7

Dünyada **siqaret çəkənlərin 80%-i** gəlirləri aşağı və orta səviyyədə olan ölkələrdə yaşayır. Əgər təcili tədbirlər görülməsə, **2030-cu ilədək** tütünle əlaqəli ölüm hallarının **80%-i** inkişaf edən ölkələrin payına düşəcək.

fakt 8

Hesablamalara əsasən dünyada **bütün uşaqların yarısı** tütün tüstüsü ilə çırklənmiş hava ilə nəfəs alırlar. Tütün tüstüsü uşaqlarda birçox ciddi xəstəliklərin yaranmasına və artıq mövcud olan xəstəliklərin (məsələn, astmanın) ağırlaşmasına gətirib çıxarıır.

fakt 9

Tütün **XX əsrдə 100 milyon insanın ölümüne** səbəb olmuşdur. Belə tendensiyaların davam etməsi **XXI əsrдə** bu səbəbdən **1 milyard insanın ölümü** ilə nəticələnəcək.

fakt 10

Beynəlxalq Əmək Təşkilatının məlumat-larına əsasən, **hər il ən azı 200 000 insan iş yerlərində məruz qaldıqları tütün tüstüsünün təsiri nəticəsində həlak olurlar.**